

SAKSBEHANDLER
Elisabeth Nordling

VÅR DATO
15.09.2025

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
25/02954-6

DERES REF.

DERES DATO

Odd Magne Røinås
Sanktehansveien 26
4641 SØGNE

Kringsjåbrua - Avgjørelse av klage på avslag på søknad om tilskudd fra post 72 - Digisak-ID 302410

Vi viser til klagen deres, datert 15. mai 2025. Klagen gjelder Agder fylkeskommunes avgjørelse om avslag på søknad om tilskudd etter forskrift om tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner.

Klagen er oversendt til oss innen klagefristen og blir behandlet.

Vi har mottatt merknadene til fylkeskommunens oversendelsesbrev, datert 25. juli 2025. Saken er tilstrekkelig opplyst.

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at fylkeskommunens vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge til følge.

Bakgrunn for saken

Foreningen Kringsjaas Venner søkte om tilskudd til å bygge ei gangbru på brukarene til den tidligere Kringsjåbrua på Kringsjå kraftstasjon. I søknaden blir det opplyst at brua skal se ut som den opprinnelige, med et bruspenn på 12 meter. Brua skal bestå av tre jernbjelker mellom brukarene med forsterking av trebjelker. Brudekket skal være av tre.

Agder fylkeskommune avsto søknaden i vedtak datert 13. mai 2025. Begrunnelsen for avslaget var at fylkeskommunens tilgjengelige tilskuddsmidler ikke dekker totale søknadsbeløp. Fylkeskommunen har besluttet å prioritere søknadene ut fra anleggenes behov for midler til drift og vedlikehold og deretter prosjekter for istandsetting.

Fylkeskommunen mener at tiltaket dere har søkt om tilskuddsmidler til, kan og bør forankres i utviklingsprosjektet som pågår for tømmerrenna ved Steinsfoss. Etter fylkeskommunens oppfatning, ligger det et stort potensial i å se de omsøkte tiltakene i en større sammenheng med området generelt.

Dere klaget på avslaget i Digisak 15. mai 2025.

Innholdet i klagen

Dere stiller dere undrende til at Agder fylkeskommune delvis begrunner avslaget i at prosjektet ikke er forankret i utviklingsprosjektet tømmerrenna, og viser til at den gryende elektrifiseringen som pågikk i perioden fra Kringsjø kraftstasjon ble bygget og drevet er en unik del av kulturhistorien vår.

Venneforeningen er bygget på et ønske om å bidra til bevaring av minnene om industrieventyret som utspant seg på Kringsjø. Dere mener det er viktig å bevare restene av anlegget så autentisk som mulig, selv om alle bygningene har blitt revet. Dere mener at Kringsjøbrua er svært viktig for å skape et fullstendig bilde av anlegget, fordi den opprinnelige adkomsten og brua en vesentlig del av helheten. Dere mener også at det ligger en egen historisk verdi i at brukonstruksjonen blir ivaretatt slik den ble bygget 1899. I foreningens arbeid, har dere kun funnet ei bru i landet som var konstruert på samme måten. Denne brua ligger i Stryn og er bevart.

Dere mener at bevaring av kulturminnstedet Kringsjø er lang viktigere enn prosjektet knyttet til tømmerrenna, som etter deres oppfatning minner svært lite om bevaring. Dersom de resterende minnene på Kringsjø ikke blir vedlikeholdt og ivaretatt på tilstrekkelig vis, vil enorme kulturverdier forvitte og forsvinne. Dette gjelder i særlig grad damanlegget og brukarene.

Avslutningsvis skriver dere at foreningen håper at avslaget og begrunnelsen ikke innebærer at dere nektes adgang til fornyet søknad over innretningen for teknisk industrielle kulturminner i Agder, og ber om å få en bekreftelse på dette.

Agder fylkeskommunes vurdering

Fylkeskommunen har vurdert klagen og fastholder sin tidligere begrunnelse for avslaget. Etter fylkeskommunens vurdering inneholder ikke klagen nye momenter som gir grunnlag for å omgjøre vedtaket.

Deres merknader til fylkeskommunens oversendelse

Kringsjø kraftstasjon er et unikt kulturminne på Sørlandet, og venneforeningens medlemmer vil gjerne gjenreise brua for å sikre at området blir tatt vare på i sin helhet. Det finnes en gjenlevende person som har vært ansatt på kraftverket som tømmermann. Han er 94 år og husker enda i detalj hvordan brua var konstruert. Vedkommende er knyttet til prosjektet som rådgiver og brenner virkelig for tiltaket.

Dere mener at tømmerrenna er noe helt annet, og at den er uavhengig av kraftverket. Selv om den sikkert kan utnyttes i turisme-sammenheng, har den etter deres mening en langt lavere kulturhistorisk verdi. Den vil dessuten i lang tid ha behov for økonomisk

tilskudd til et vedvarende vedlikehold. Dere ser derfor ikke poenget med å knytte dette sammen.

Riksantikvarens vurdering

Riksantikvaren kan prøve alle sider av saken. Dette følger av forvaltningsloven § 34 andre ledd. Direktoratet skal vurdere synspunktene dere som klager kommer med, men kan også ta opp forhold som ikke er berørt i saken tidligere.

Riksantikvaren fordeler midlene som er tildelt over statsbudsjettet til tilskuddsordningen mellom fylkeskommunene og Sametinget. Tilskuddsordningens forskrift legger noen overordnede føringer og rammer for tildeling av tilskudd. Innenfor disse rammene er det fylkeskommunen som vurderer hvordan midlene de har til rådighet skal fordeles, og hvilke tiltak som skal prioriteres. Søknadsbeløpene er dessverre langt høyere enn de tilgjengelige tilskuddsmidlene under ordningen. Derfor må både Riksantikvaren og fylkeskommunen gjøre strenge prioriteringer ved fordelingen. Fordelingen av tilskudd skjer etter en skjønnsmessig vurdering av i hvilken grad tiltaket bidrar til å oppfylle målet med tilskuddsordningen. Etter § 1 er formålet å sette i stand og vedlikeholde tekniske og industrielle kulturminner for å bidra til kunnskap, opplevelser, bruk og vedlikehold.

Det er mange anlegg som kan søke om tilskudd etter ordningen. Fylkeskommunen må likevel prioritere de innkomne søknadene ut fra hvordan formålet med ordningen blir best ivaretatt. Agder fylkeskommune har besluttet å prioritere ut fra anleggenes behov for midler til drift og vedlikehold og deretter prosjekter for istandsetting.

Riksantikvaren kan ikke se at fylkeskommunen har fattet vedtak på feil grunnlag, eller i strid med føringene i forskriften. Vi finner ikke grunnlag for å omgjøre fylkeskommunens avslag på søknaden om tilskudd til det omsøkte tiltaket.

Konklusjon

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at Agder fylkeskommunes vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er endelig og kan ikke klages på, jf. forvaltningsloven § 28.

Hilsen

Kaare Stang
seksjonssjef

Elisabeth Nordling
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Vemund Olstad, Seksjon for digitale tjenester/ Agder fylkeskommune,
Postboks 788 Stoa, 4809 ARENDAL